

HOTĂRÂRE
pentru elaborarea proiectului
Strategiei naționale de securitate farmaceutică 2020-2030

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Articolul 1. Se constituie comisia pentru elaborarea proiectului Strategiei naționale de securitate farmaceutică 2020-2030:

Președinte

-

Vicepreședinte

-

Secretar

-

Membri

-

Articolul 2. Comisia va elabora și prezenta Parlamentului, în termen de 90 de zile, proiectul Strategiei naționale de securitate farmaceutică 2020-2030.

Articolul 3. În scopul îndeplinirii sarcinilor sale, comisia poate antrena specialiști din cadrul Secretariatului Parlamentului, Cancelariei de Stat, reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, reprezentanți ai mediului academic, inclusiv colaboratori ai USMF „N. Testemițanu” și Școala de Management în Sănătate Publică, precum și la alți experți din țară și străinătate.

Articolul 4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul de hotărâre pentru elaborarea proiectului
Strategiei naționale de securitate farmaceutică 2020-2030

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Prezentul proiect de lege este elaborat de un grup de deputați în Parlament.
Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ, finalitățile urmărite
<p>Asigurarea accesului fizic și economic al cetățenilor Republicii Moldova la medicamente eficiente, sigure și calitate trebuie să fie una dintre prioritățile statului. Noțiunea de „<i>Securitate farmaceutică a statului</i>” se regăsește în Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din 29 septembrie 2015 „<i>Sănătatea publică și interesele industriei farmaceutice: cum să garantăm primatul intereselor sănătății publice?</i>”. Această rezoluție are ca scop optimizarea interacțiunii dintre industria farmaceutică și actorii din sectorul sănătății, respectarea normelor etice în activitatea de cercetare și dezvoltare privind elaborarea de noi medicamente, puniția pentru practicile ilegale, desfășurate de companiile farmaceutice, căutarea de alternative pentru modelul inovațiilor farmaceutice, bazat pe patente, excluderea barierelor artificiale în promovarea genericilor, sporirea eforturilor privind asigurarea transparenței etc.</p> <p>Securitatea farmaceutică, de fapt, reprezintă totalitatea măsurilor orientate spre depistarea și prevenirea amenințărilor potențiale pentru sănătatea populației, condiționate de accesibilitatea, calitatea neconformă, falsificarea medicamentelor precum și de utilizarea lor incorectă sau/și în scopuri frauduloase.</p> <p>Sunt necesare acțiuni concrete pe toate cele 3 direcții principale ce determină securitatea farmaceutică.</p> <p>I – asigurarea eficacității, inofensivității și bunei calități a medicamentelor; II – asigurarea accesibilității fizice și economice a medicamentelor; III – asigurarea bunei calități a tuturor serviciilor farmaceutice precum și a bunei funcționări a întregului sistemul farmaceutic.</p>

Din varii motive, piața farmaceutică a Republicii Moldova nu funcționează exclusiv pentru a îmbunătăți sănătatea societății. Treptat, exceptând unele rigori legislative, s-a creat o piață care nu diferă în esență de piețele comerciale gen alimentară, produselor de uz casnic etc. Farmaciile au devenit magazine în care se procură nu doar medicamente, iar marketingul farmaceutic a ajuns să nu difere de cel comercial propriu-zis. Pacientul a devenit client, iar farmacistul s-a transformat în „vînzător la teighea” și este impus de patroni să își folosească cunoștințele mai mult pentru a îndeplini normele de vînzări stabilite lunar. Funcția socială în farmacii private practic nu se realizează, înțelegerile de cartel duc la dispariția anumitor medicamente de pe rafturi. Spitalele publice sunt dependente doar de aprovizionările asigurate de depozitele farmaceutice private, care periodic dau eroare, dat fiind scopul pentru care acestea au fost create. Exemplu este criza medicamentelor din 2015, când fluctuația cursurilor valutare a generat pierderi mari în sectorul privat, cu afectarea directă a capacității lor de aprovizionare a pieții. Un alt exemplu este pandemia din 2020, care a demonstrat clar vulnerabilitatea statului în situație de criză, neavînd instrumente funcționale, rezervă de stat de medicamente și materiale sanitare și nici canale de aprovizionare directe, capacitatea producătorilor locali fiind incomparabilă cu nevoile populației. Politica de prețuri la medicamente eșuează în a asigura prezența fizică a medicamentelor pe piață, iar necesitate de a îndeplini funcția socială de către farmaciile private pare a fi percepută mai mult ca o favoare opțională, decît ca o obligație. Liberalizarea acțiunilor pe unele segmente, alternată cu restricțiile excesive de reglementare ale pieții, folosite ca instrument de abuz din partea autorităților, combinate cu posibilitatea de import prin companii offshore, generează loc de manipulare a prețului. În Republica Moldova există, din păcate, de toate: acțiuni de concertare în achiziții publice, înțelegerile de cartel și chiar șantajul autorităților și cu crize artificiale de medicamente. Scandalul artificial apărut în public cu implicarea activă a autorităților statului a insulinei *Strim* este unul emblematic.

Una dintre piedicile majore unei viziuni și a unui depozit farmaceutic al statului, care trebuie să lucreze exclusiv în beneficiul cetățenilor și a sistemului de sănătate. Este necesară dezvoltarea rețelei de farmacii a statului în fiecare raion, rețea care să fie susținută de stat, pentru a putea garanta accesibilitate la medicamente, dar și prețuri mici. Digitalizarea sistemului de prescripții a medicamentului, inclusiv celor compensate, cu stimularea vînzărilor online de medicamente și livrare prin curierat

<p>până la domiciliul pacientului sau alte forme de asigurare a accesului fizic, trebuie luate în considerație, definitivare și puse în aplicare.</p> <p>Complexitatea acțiunilor necesare și responsabilitatea intersectorială pentru gestionarea eficientă a securității farmaceutice impune necesitatea elaborării unei Strategii naționale de securitate farmaceutică pentru anii 2020-2030.</p>
<p>Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi</p>
<p>Proiectul de hotărâre propune crearea unei comisii, care în termen de 90 de zile va elabora și prezenta Parlamentului, proiectul Strategiei naționale de securitate farmaceutică 2020-2030</p>
<p>Fundamentarea economico-financiară</p>
<p>În conformitate cu art. 3, alin. (3¹) al Codului fiscal, în cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de aceasta.</p>
<p>Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare</p>
<p>Inițiativa în cauză vine să asigure incorporarea amendamentelor propuse în cadrul legal existent fără necesitatea modificării altor acte legislative, dar va impune revizuirea cadrului normativ guvernamental.</p>

Răzvan